

Joachim Roman Bar

Seminarium naukowe kanonistów

Collectanea Theologica 38/1, 187-188

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

O. JOACHIM R. BAR OFMConv., WARSZAWA

SEMINARIUM NAUKOWE KANONISTÓW

W dniach 7 i 8 września 1967 r. w ramach prac naukowych Wydziału Prawa Kanonicznego ATK w Warszawie odbyło się Seminarium naukowe kanonistów, przy udziale pracowników naukowych Wydziału i zaproszonych kanonistów z innych uczelni kościelnych w Polsce (razem osób 62). Posiedzeniom przewodniczył dziekan Wydziału ks. prof. dr Marian Myrcha.

Zostało wygłoszonych 7 referatów:

1. Ks. doc. dr Józef Rybczyk, KUL, *Przejawy ekumenizmu w instrukcji o małżeństwach mieszanych z 1966 r.*

Referat przedstawił najpierw historię prawodawstwa kanonicznego w sprawie małżeństw mieszanych, następnie omówił przepisy kodeksu prawa kanonicznego i zmiany wprowadzone przez instrukcję z 1966 r. Rozróżnił w tej kwestii to co jest z prawa Bożego, a co z prawa kościelnego. Instrukcja wprowadziła złagodzenia w dotychczasowej praktyce kościelnej, ale tylko w dziedzinie prawa kościelnego, bez naruszenia prawa Bożego. Referent stwierdził, że Kościół zmienił swe prawo pod wpływem dążeń ekumenicznych, ale równocześnie strzeże w omawianej instrukcji prawa Bożego. Instrukcja jest krokiem naprzód w dążeniu do nowych sformułowań prawa kanonicznego.

Obszerna dyskusja wyjaśniła niektóre aspekty instrukcji, zwłaszcza jak daleko w sprawach małżeństw mieszanych sięga prawo Boże.

2. Ks. dr Rem. Sobański, Katowice, *Osobowość prawna Kościoła w świetle konstytucji o Kościele.*

Autor wychodząc z omówienia rozdz. II. konstytucji o Kościele (Lud Boży) przedstawił, że Kościół katolicki jest podmiotem praw i obowiązków ludu Bożego. Stwierdził, że wyprowadzenie osobowości prawnej Kościoła z konst. *Lumen gentium* pozwala pogłębić naukę o kościelnej osobowości prawnej.

W dyskusji zwrócono uwagę na historyczny rozwój osobowości prawnej w ogóle i zastosowaniu pojęć filozoficzno-prawnych o osobie do Kościoła.

3. Ks. dr Z. Wajzner, Częstochowa, *Współczesne kierunki rozwoju prawa naturalnego.*

W referacie nawiązano do odrodzenia prawa naturalnego w XX w. i drugiego odrodzenia prawa naturalnego po drugiej wojnie światowej. Następnie Autor wskazał na zasadnicze nurty, jakie widzimy w ujmowaniu prawa naturalnego w USA, w Anglii i Niemczech Zachodnich. Stwierdził też, że podobne kierunki prawa naturalnego spotykamy w innych krajach.

Dyskusja uzupełniła różne aspekty w ujmowaniu prawa naturalnego w obecnej literaturze i zwróciła uwagę, że założenia filozoficzne wpływają na określenie i stosowanie prawa naturalnego.

4. Ks. dr Józef Głemp, Gniezno, *Władza jurysdykcji w świetle dokumentów Soboru Watykańskiego II.*

Autor przedstawił nowe spojrzenie na władzę w Kościele, służebny charakter tej władzy, jedność władzy w Kościele, władzę jurysdykcyjną Kolegium Biskupów. Dalej wyjaśnił władzę jurysdykcyjną biskupa i kapłanów.

W ożywionej dyskusji uzupełniono referat w sprawach podlegających dyskusji, zwłaszcza wyjaśniono stosunek władzy święceń do władzy jurysdykcyjnej.

5. Ks. doc. dr Marian Żurowski, ATK, *Władza dyspensowania biskupów w świetle motu proprio „De Episcoporum muneribus”*.

Kompetencja biskupów w sprawie dyspensowania wiernych od wymogów prawa powszechnego uzyskała nowe sformułowania w związku z obecnymi potrzebami Kościoła i tendencją przeprowadzenia roztropnej decentralizacji w zarządzie Kościoła. Autor omówił motu proprio *De Episcoporum muneribus* z dn. 15.VI.1966 r., które uregulowało sprawę wydawania dyspens przez biskupów, sięgnął także do innych dokumentów soborowych i posoborowych.

Dyskusja uzupełniła wątpliwości w sprawie podmiotu dyspens i przyczyny dla ważności dyspens.

6. Ks. dr Tadeusz Piernok, Kraków, *Próba dostosowania norm prawa kanonicznego o inkardynacji i ekskardynacji do współczesnych potrzeb duszpasterstwa*.

Autor opracował zagadnienie na podstawie norm prawnych posoborowych, naświetlając je dokumentami przedsoborowymi i aktualnymi potrzebami duszpasterskimi.

W dyskusji zwrócono uwagę na trudności jakie w praktyce istnieją odnośnie do rozmieszczenia duchowieństwa i przejścia z diecezji do diecezji.

7. Ks. prof. dr Marian Myrcha, ATK, *Zagadnienia prawa karnego w związku z nową kodyfikacją*.

Referat przedstawił szereg postulatów jakie powinny być uwzględnione w prawie karnym w nowej kodyfikacji prawa kanonicznego.

Seminarium naukowe kanonistów przez naukowe referaty i obszerne dyskusje dobrze uczciło 50-lecie wydania Kodeksu prawa kanonicznego, przyczyniło się do pogłębienia nauki kanonistycznej i zwróciło uwagę na różne problemy, które domagają się szczegółowego opracowania. Okazało, że uczestnicy Seminarium są wystarczająco zorientowani w treści najnowszych prawnych dokumentów kościelnych. Zachęciło do dalszej wymiany myśli między kanonistami polskimi.